

Folkhälsomyndigheten

Vägledning för påvisning av pågående covid-19 hos barn och unga

Version 1, 200831

Denna titel kan laddas ner från: www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material

Citera gärna Folkhälsomyndighetens texter, men glöm inte att uppge källan. Bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten. Det innebär att du måste ha upphovsmannens tillstånd att använda dem.

© Folkhälsomyndigheten, 2020.

Artikelnummer: 20124

Om publikationen

Omfattningen av testning av barn och unga varierar mellan olika regioner. Hittills har en nationell vägledning för att påvisa pågående covid-19 i denna grupp saknats.

Denna vägledning ska ses som ett komplement till den allmänna [provtagningsindikationen för nukleinsyrapåvisning vid covid-19](#) och har utarbetats för att underlätta vid bedömning av om och när barn och unga kan testas för att påvisa pågående covid-19. Målsättningen är att provtagning och testning sker på ett likartat sätt i alla regioner.

Vägledningen vänder sig till smittskyddsenheter, vårdgivare, kliniska mikrobiologiska laboratorier och beslutsfattare på regionnivå.

Folkhälsomyndigheten

Karin Tegmark Wisell

Avdelningschef, avdelningen för mikrobiologi

Innehåll

Om publikationen	3
Ordlista	5
Sammanfattning	6
Bakgrund och syfte	7
Symtom hos barn och unga	8
Rekommendationer avseende testning av barn och unga i olika åldrar	9
Barn i förskoleålder	9
Barn och unga i skolålder inklusive förskoleklass	9
Indikation för provtagning	10
Provtagningsanvisning för barn och unga	11
Återgång till förskola, skola och andra aktiviteter	12
Vid negativt provsvar	12
Vid positivt provsvar	12
Om inget prov tagits	12
Referenser	13

Ordlista

Covid-19	Coronavirussjukdom (coronavirus disease) 2019
Egenprovtagning	Prov som tas av individen själv
Nukleinsyrapåvisning	Påvisning av arvsmassa (nukleinsyra) hos viruset som orsakar covid-19. Sker oftast med PCR.
PCR	Polymerase Chain Reaction. Metod för att mäta mängden arvsmassa i ett prov

Sammanfattning

Omfattningen av testning av barn och unga varierar mellan olika regioner. Hittills har en nationell vägledning för att påvisa pågående covid-19 i denna grupp saknats.

Symtombilden för covid-19 hos barn och unga skiljer sig inte nämnvärt från den hos vuxna förutom att den ofta är mildare.

Testning för pågående covid-19 hos barn och unga rekommenderas i första hand till barn i skolåldern men även till barn i förskoleålder i en situation där man lokalt eller regionalt ser ett ökat antal fall.

Ur ett helhetsperspektiv är närvaro i skola och andra vardagssammanhang viktig för barn och ungas hälsa. Testning utgör också en viktig del i smittskyddsarbetet med att begränsa pandemins utbredning. Ett negativt provsvar möjliggör återgång till skola och andra verksamheter när barnets allmäntillstånd tillåter. Vid positivt provsvar stannar barn hemma enligt samma rutiner som vuxna. I de fall inget prov tagits behöver barnet stanna hemma så länge symtom finns samt ytterligare 2 dygn utan symtom. Om barnet har kvarvarande lindriga symtom, exempelvis torrhosta och lätt snuva, när det gått 7 dagar efter insjuknandet kan återgång till skola och annan verksamhet ske.

Denna vägledning syftar till att ge rekommendationer för likartad provtagning och testning i alla regioner.

Bakgrund och syfte

Omfattningen av testning av barn och unga varierar mellan olika regioner. Barn och unga får oftare en mildare symtombild vid covid-19 än vuxna, vilket framförallt under den fas av pandemin då testningen prioriterades till personer i behov av sjukhusvård och personal inom sjukvård och äldreomsorg gjort att barn och unga stannat hemma utan testning vid symtom på covid-19.

Ur ett helhetsperspektiv är närvaro i skola och andra vardagssammanhang viktigt för barn och ungas hälsa. Syftet med testning för covid-19 hos barn och unga är att vid negativa provsvar möjliggöra tidigare återgång till skola samt andra aktiviteter. Testning utgör också en viktig del i smittskyddsarbetet med att begränsa pandemins utbredning.

Symtom hos barn och unga

Symtombilden för covid-19 hos barn och unga skiljer sig inte nämnvärt från den hos vuxna förutom att den ofta är mildare. Symtomen är precis som hos vuxna svåra att skilja från andra vanliga luftvägsinfektioner. Genom testning kan diagnosen covid-19 fastställas.

De vanligaste symptomen vid covid-19 hos barn och unga är:

- Hosta

och/eller

- Feber

Andra vanliga besvär är halsont, andningsbesvär, generell muskelsmärta, rinnsnuva, nästäppa och huvudvärk. Dessutom är mag-tarmbesvär, framför allt diarré och kräkningar, vanligare hos barn än hos vuxna.

Rekommendationer avseende testning av barn och unga i olika åldrar

Barn i förskoleålder

Barn i förskoleålder har ofta fler förkylningsepisoder än äldre barn och vuxna. Provtagning vid varje förkylning kan vara obehaglig för små barn. Det kan också vara svårt för vårdnadshavare att bedöma när och hur ofta testning för just covid-19 är aktuell. Därför rekommenderas att barn i förskoleålder i första hand stannar hemma utan testning för covid-19. Vid behov av sjukvårdsrådgivning kontaktas 1177 eller ordinarie vårdcentral. Där man lokalt eller regionalt ser ett ökat antal fall bör barn i förskoleåldern testas i ökad omfattning.

Barn och unga i skolålder inklusive förskoleklass

Barn och unga i skolåldern rör sig mer ute i samhället än yngre barn och bör därför testas i samma omfattning som vuxna för att förhindra smittspridning.

Indikation för provtagning

Provtagning för nukleinsyrapåvisning hos barn och unga rekommenderas:

- Vid symtom som beskrivits för covid-19.
- Vid lokala och regionala utbrott i enlighet med rutiner för smittspårning.
- Vid kontakt med sjukvården där behandlande läkare bedömer att diagnos har betydelse för fortsatt handläggning (se [Provtagningsindikation för nukleinsyrapåvisning vid covid-19](#)).

Provtagningsanvisning för barn och unga

I de regioner som ännu inte har etablerat rutiner för provtagning av barn rekommenderas att prov på barn under 16 år i första hand tas av hälso- och sjukvårdspersonal. Anledningen till detta är att egenprovtagning ännu inte är fullständigt utvärderad för barn. För ungdomar över 16 år tillämpas egenprovtagning enligt samma rutiner som för vuxna.

Vid provtagning utförd av hälso- och sjukvårdspersonal rekommenderas i första hand att ett gemensamt prov tas från nasofarynx och bakre svalgvägg med en och samma provtagningspinne. Ytterligare provtagningslokal kan bli aktuell utifrån bedömning.

Vid egenprovtagning rekommenderas att prov tas från näsa, svalg och saliv enligt rutiner inom respektive region.

Återgång till förskola, skola och andra aktiviteter

Vid negativt provsvar

Återgång till skola eller annan verksamhet kan ske när barnets allmäntillstånd tillåter och i enlighet med allmänna rutiner vid sjukfrånvaro för respektive verksamhet.

Vid behov av sjukvårdsrådgivning kontaktas 1177 eller sjukvården.

Vid positivt provsvar

Förhållningsregler enligt smittskyddslagen gäller. Barnet och dess vårdnadshavare får information om förhållningsregler enligt regionala smittspårningsrutiner.

I samtliga fall där barn har ett positivt provsvar ligger som för vuxna ansvaret för smittspårning hos hälso- och sjukvården men delar av smittspårningen kan överlämnas till vårdnadshavare genom en egenvårdsbedömning om detta bedöms som ändamålsenligt. Se vidare [Vägledning för smittspårning av covid-19](#).

Barnet behöver stanna hemma minst 2 dygn efter feberfrihet och allmän förbättring, samt minst 7 dagar efter symtomdebut.

I de fall barnet har kvarvarande lindriga symtom, exempelvis torrhosta och lätt snuva, kan barnet återgå till skola och annan verksamhet om det gått 7 dagar sedan insjuknandet. Se [Vägledning om kriterier för bedömning av smittfrihet vid covid-19](#). Särskilda rutiner finns för svåra fall som vårdats på sjukhus.

Vid behov av sjukvårdsrådgivning kontaktas 1177 eller sjukvården.

Om inget prov tagits

Barnet behöver stanna hemma så länge barnet har symtom samt ytterligare 2 dygn utan symtom. Under hela denna period undviks nära kontakt med personer utanför hushållet.

I de fall barnet har kvarvarande lindriga symtom, exempelvis torrhosta och lätt snuva, kan barnet återgå till skola och annan verksamhet om det gått 7 dagar sedan insjuknandet.

Ovanstående upprepas vid varje nytt infektionstillfälle.

Vid behov av sjukvårdsrådgivning kontaktas 1177 eller sjukvården.

Referenser

COVID-19 in children and the role of school settings in COVID-19 transmission; <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-schools-transmission-August%202020.pdf>

Clinical characteristics of COVID-19 in children: A systematic review; <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/ppul.24991>

Systematic SARS-CoV-2 screening at hospital admission in children: a French prospective multicenter study; <https://academic.oup.com/cid/advance-article/doi/10.1093/cid/ciaa1044/5876373>

Systematic review of COVID-19 in children shows milder cases and a better prognosis than adults; <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/apa.15270>

Folkhälsomyndigheten är en nationell kunskapsmyndighet som arbetar för en bättre folkhälsa. Det gör myndigheten genom att utveckla och stödja samhällets arbete med att främja hälsa, förebygga ohälsa och skydda mot hälsohot. Vår vision är en folkhälsa som stärker samhällets utveckling.

Folkhälsomyndigheten

Solna Nobels väg 18, 171 82 Solna. **Östersund** Campusvägen 20. Box 505, 831 26 Östersund.

www.folkhalsomyndigheten.se